

pisu, in pristavljen je h koncu še hebrejski jezik semitiškega debla.

1. Eden je po skr. eka, perz. jek, arm. jez, gr. heis, lat. unus, lit. vienas, starosl. jedin, novosl. en, eden, got. äns, nem. eins, arb. nje, hebr. echad.

2. Dva je po skr. dva, perz. dû, gr. düo, lat. duo, slov. dva, lit. dvi, got. tvä, nem. zwei, arb. di, hebr. šnajim.

3. Tri je po skr. tri, gr. treis, lat. tres, slov. tri, lit. tri, got. dri, nem. drei, arb. tri, perz. seh, arm. jer, hebr. šlošah.

4. Štiri je po skr. čatvar, perz. čehar, arm. čorch, gr. tettara, tessara, lat. kvatuor, starosl. četviri, novosl. štiri, lit. keturi, arb. kater, got. fidur, nem. vier (fir), hebr. arbaah.

5. Pet je skr. pančan, perz. pendž, gr. pente, starosl. pjat, novosl. pet, arb. pese, lat. kvinkve, arm. hink, got. funf, nem. fünf, hebr. chamišah.

6. Šest je po skr. šaš, perz. šeš, lit. šeši, slov. šest, lat. seks, got. in nem. sechs, gr. heks, arb. jašte, arm. vjez, hebr. šišah.

7. Sedem je po skr. saptan, lat. septem, lit. septini, slov. sedem, got. sibun, nem. sieben, gr. hepta, perz. heft, arm. jeuth, arb. štate, hebr. šibah.

8. Osem je po skr. ashtan, perz. hešt, lit. aštuni, slov. osem, gr. okto, lat. okto, got. achta, nem. acht, arm. vuth, arb. tete, hebr. šmonah.

9. Devet je skr. navan, lat. novem, gr. ennea, perz. neh, arm. inn, got. niun, nem. neun, arb. nente, lit. devini, starosl. devjat, novosl. devet, hebr. thišah.

10. Deset je po skr. dasan, arm. dasen, starosl. desjat, novosl. deset, lit. dešimt, gr. deka, lat. decem, perz. deh, arb. djete, got. techun, nem. zehn, hebr. asarah.

100. Sto je po skr. satam, perz. sad, slov. sto, lit. šimtas, lat. centum, got. chundrat, nem. hundert, gr. hekaton, arb. kint, arm. hhariur, hebr. meah.

Iz teh izgledov se lahko spregleduje, koliko da je slovanski jezik soroden z drugimi indo-europejskimi jeziki; pri vsakteri številki se nahaja njegova enakost ali saj obilna podobnost z drugimi sorodniki. Le številka devet se na videz loči od družih; ako se pa izgovarja z noslanjem po poljski šegi, namreč dzievienć, devient, se kaže precej ravno tista rodovina z indo-europejskimi jeziki; zakaj v sanskritski besedi navan, ako se primerja z drugimi sorodnimi jeziki, je očitno le zadnji konec korenika, namreč van. Staroslovenska beseda tma za deset tisučev pa ne nahaja nikjer sorodnice, ker le gerški jezik ima lastno koreniko za to število, namreč mürioi; drugač pa beseda tma, po sanskritsko tamas, pomenja le pomanjkanje svetlobe; v litvanskem je tamsus toliko kakor temen.

V teh izgledih pa se dalje tudi kaže podoba staroilirskega jezika, namreč po izgledu sedanjega arbanaškega; v vsih besedah je nekako mečji memo indo-europejskih jezikov, dasiravno je mnogo tistih besed v korenikah tem jezikom podobnih. Semitiški jeziki pa, kakor se kaže nad hebrejskim, se bolj ločijo od indoeuropejskih; le v treh številkah: 1, 6 in 7 se uni jeziki bližajo temu deblu, katero obsega velik del južne Azije in skoraj vso Evropo. Hicinger.

Ozir po svetu.

Nikolajev.

Ko so Rusi v nesrečni vojski 8. dan preteklega mesca potopili svoje vojne ladije v luki (ladjostaji) sevastopoljski in so zgubili tudi mesto Sevastopolj, so izvolili mesto Nikolajev z obširno luko za namestnika Sevastopolja, in

kar jim je dosihmal Sevastopolj ob črnem morji za vojne ladije bil, jim bo, le na bolj varnem kraji in bolj v zavetji, Nikolajev *).

Ker bi od tega bravcem našim, kateri od vojske radi kaj beró, utegnilo mikavno biti, kaj več vediti od Nikolajeva, jim postrežemo s sledečim kratkim opisom.

Nikolajev je majhno mestice, 25 do 30 milj oddaljeno od črnega morja, bolj v notrajnem dežele. Tu je sedež admiraljstva in učilnica za tesarstvo vojnih ladij, lepa zbirka ladijnih modêlov, precej bogata knjižica in pa muzej za starine, najdene v Krimu in ob bregovih Dnjepra. V jerinih (vodojakih) stojé ladije črnega morja in pa take, s katerimi si ne upajo na plan morja. V okolici nikolajevski so razvaline starega mesta Olbie, nekdanje mileziške naselbine.

Ravno tam, kjer se stekate reki Bug in Ingul, stoji Nikolajev — novo mestice z lepimi poslopji, ki pa ima malo lesa in malo vode. V prostornih ulicah, kakor so v novih mestih Rusovskega sploh navadne, stojé cele verate od zunaj prav lepih hiš; al prah in blato sta jim zlo nadležna. Na več krajih pa stojé še le tam pa tam posamne hiše, ktere nazzanujejo, da tu bojo še nove ulice kadaj stale. Zunaj 5 do 6000 prebivavcov je v luki še okoli 10.000 delavcov, ki sedaj neprenehoma tešejo ladije.

Za ladije je res malo tako pripravnih luk ali pristanšč, kakor je mesto Nikolajev, katero stoji tako v zavetji, da od morja ga sovražnik ne more lahko napasti, po Dnjepru pa lahko dobiva, kolikor potrebuje lesa, katrana in konoplja.

V severji med Dnjeprom in Dnjestrom ležeče dežele se nahajajo z gojzdi obraščeni griči; na južni strani pa se razprostira velika ravnina, katero so vetrovi tako osušili, da je le za spašnike pripravna. Zemlja je navdana solitarja, vendar se dá marsikaj na nji pridelati; še celó vinogradi so tam pa tam, toda vino je čviček.

Še ene nadloge moramo omeniti, ki zadeva te kraje, in ta nadloga so kobilice, ktere se v velicih trumah včasih sém privlečejo in vse pokončajo. Pozimi je hud mraz tukaj, tako, da gorkomer pade 24 stopinj pod 0, poleti pa je nasproti takošna vročina, da se posušé celó reke. Od Dnjepra do azovškega morja je dežela puščavi podobna.

Kratkočasnice.

— Ko so neki gospodinji pravili, da je zavolj vojske zdaj tudi loj dražji, se zavzame in vpraša: „Kaj se tudi prilúci vojskujejo?“

— Neki kerčmar toži popotniku, ki je čez noč v njegovi gostivnici ostal, da je toliko podgan v hiši, da je joj, in ga vpraša, ali mu ne vé nobenega gotovega pomočka zoper ta merčes? „Naredite jim, prijatelj, tako rajtingo, kot meni“ — mu odgovori popotnik — „gotovo jih bote vse do čistega pregnali.“

— Ko nekega človeka vprašajo: zakaj da je dal svojo hčer svojemu naj hujemu sovražniku za ženo, odgovori: „Na to vižo se mislim nad njim naj bolje maševati; ga bo že ona namesto mene pokorila.“

— „Gospod oče“ — pravi neki kmet fajmoštru — „jez sem pri oltarji nekaj vzela.“ „Tak pa prinesi nazaj!“ rekó gospod fajmošter. Silo vesel pritira mož ženo nazaj.

— V nekem mestu je pogorelo veliko hiš zato, ker gasivnice niso bile za nič. Na to je župan oklicati dal, da drugibart se imajo gasivnice vselej tri dni pred ognjem poskušati.

— Neki gospodar svari svojega hlapca, ki se je večkrat vpiljanil, in ga prijazno podučuje, da pijančevanje se ne spodobi za poštenega človeka. „Gospod!“ — ma hlapec

*) Lego tega kraja naj pogledajo bravci na našem zemljevidu bojišča sedanjega zlo gori pri verhu. Vred.